

I
Στα
νομικά

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΤΟΥ

ΠΑΤΡΑΪΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΜΕΘ'

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΟΥ Ο ΦΑΡΟΣ

1893

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ο Πατραικός λαὸς πιεζόμενος ὑπὸ τῆς σταθιδικῆς κρίσεως
συνῆλθεν ἐν Συλλαλητηρίῳ σῆμερον καὶ διοφώνως ἐψηφίσατο:

Παρακαλεῖ τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν.

Α') «Οπως ὑποβάλῃ ως τάχιστα νομοσχέδιον, καταργοῦν
τὸν περὶ πνευματωδῶν ποτῶν Νόμον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν'
ἀφεθῆ ἐντελῶς ἐλευθέρα ἡ ἀπόσταξις, καὶ δρίζον ἀνάλογον χο-
μιτικὸν βραβεῖον ὑπὲρ τῶν ἔξαγωγέων οἰνοπνεύματος καὶ
πνευματωδῶν ποτῶν.

Β') Νὰ ὑποβάλῃ Νομοσχέδιον, κανονίζον τὴν ἔξακτέαν πο-
στήτα σταφίδος, ἀναλόγως τῶν γνωστῶν ἀναγκῶν τῆς κατα-
ναλώσεως.»

Ἐν Πάτραις 24 Φεβρουαρίου 1893.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Νικόλαος Σαγιᾶς

Διονύσιος Ἀντωνόπουλος

Θεόδωρος Βουθλούμης

Ἀνδρέας Β. Γεωργακόπουλος

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΙΠΡΟΣ

ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κύριοι Βουλευταί,

Γιασφάλλομεν υπόμνημα, ἐν ᾧ μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς συντομίας, ἐκθέτομεν τοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν πάντας σχεδὸν τοὺς ὑπὲρ τῆς σταφίδος ἔγδιαφερούλενούς ὅτι, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν προταθέντων ἔια τὰν ψηφίσμάτων τοῦ συλλαλητηρίου μετρων, θὰ ἀναχουφίσῃ, μὲν ἀμέρως τοὺς ἔνεινά στήμερυν πάσχοντας σταφίδοπαφαγωγούς, θὰ ἔξασφαλίσῃ δὲ βραδύτερον τὰς μελλούσας τῆς σταφίδος ἐσοδείας, κατὰ ἔξευτελισμού ὁμοίου πρὸς τὸν ἀξελόντα πᾶσαν αὐτοῦ ἔια τὸν παφαγωγὸν ἀξίαν ἐκ τῆς σταφίδος τῆς ἐνστώσης ἐσοδείας.

Ταὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν κατόργησιν τοῦ περὶ πνευματωδῶν ποτῶν νόμου, ὁ νομιθέτης ὃν εἴ/εν ὑπὸ ὄψιν κατὰ τὴν συνήτησιν αὐτοῦ ὅτι θὰ παρέβλαπτε βιομηχανίαν, ἢτις σπουδαίως σημερον δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ πλεονάσματος, διότι τότε πλεόνασμα δὲν ὑφίστατο· πρὸς τούτοις ὁ τιμιευτικὸς αὐτοῦ σκοπὸς, ἐντελῶς ἀπέτυχεν· ἀφοῦ κατὰ τὸ 1890, τὸ τελευταῖον ἔτος, δι' ὄχις μεν ὑπὸ ὄψιν ἀπολογισμὸν ὀλοχλήρου χρήσεως (ὅρα σελ. 23 τεύχους προϋπολογισμοῦ τοῦ 1893) μόλις εἰσεπράχθησαν ἐκ τοῦ φόρου τούτου δραχμαὶ 23,157. Ἐνῷ δὲ τόσον ἀτήμαντον εἶναι τὸ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τεύτου δημόσιον ἐσόδον, γενικὴ πεποίθησις ἐπικρατεῖ ὅτι καταργούμενου αὐτοῦ, θὰ ἐπιτευχθῇ σημαντικὴ κατανάλωσις σταφίδος· πρὸς ἀπέσταξιν. καὶ ἐνῷ ἀφ' ἐνὸς θὰ ἀφαιρεθῶτι σπουδαῖα ποσὰ ἐκ τοῦ πλεονάσματος τοῦ ἐξετελίζοντος τοῦ ὅλου τὴν ἀξίαν καὶ ἡ ἀνακουφισθῶσιν αἱ σταφιδικαὶ ἀγοραὶ τῆς τε παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως, ἀφ' ἔτεον θὰ ἐνισχυθῇ εἰς σπουδαῖος κλάδος τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, δι' οὐ προϊόντος τοῦ χρόνου ἐλπίζεται νὰ εἰσερεύσῃ οὐχὶ ἀτήμαντος ποσότης χρυσοῦ εἰς τὴν χώραν, ἀν μάλιστα κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ συλλαλητηρίου, ὥρισθη καὶ γρηγορικέν βραβεῖον ἐκ λεπτῶν τριάκοντα ἡ καὶ εἰκοσι μόνον κατὸκαν, ἀνύδρου οινοπνεύματος ὑπὲρ τῶν ἐξαγωγέων. Λαμβάνοντες τοιούτον βραβεῖον οἱ ἐκ σταφίδος παραγωγοὶ οινοπνεύματος καὶ πνευματοδῶν ποτῶν θὰ δυνηθῶσι

νὰ συναγωνισθῶσιν ἐπιτυχῶς πρὸς τὸ ὄμοειδῆ προϊόντα τῆς ἑσπερίας ἐν ταῖς οὐδετέραις ἀγοραῖς καὶ ίδίως ταῖς τῆς Αἰγύπτου, Τουρκίας καὶ Ρωσίας. Κατὰ τὰς δοθείσας ὑμῖν πληροφορίας τὰ ὑπάρχοντα ραχοσταλλακτήρια δὲν δύνανται νὰ καταναλώσωσι ποσότητα μείζωνα τῶν εἰκοσιπέντε ἑκατομμυρίων λιτρῶν, τῶν ὁποίων ἡ εἰσιτηρία ἔχει ἀνάγκην ἡ ἑσωτερικὴ κατανάλωσις. 'Ἄλλο' ἀν καὶ διπλασία πάραχθῆ ποσότης οἰνοπνεύματος διὰ διπλασιασμοῦ τῶν ὑπαρχόντων σταλλακτηρίων ἡ πλεονάσουσα πρὸς ἔξαγωγὴν ποσότης ἐν θά υπερβῆ τὰ δύο καὶ ἡμισυ ἔχατομ. ὀκάδας καὶ τὸ δημόσιον ἐπομένως δὲν θὰ υποβληθῆ εἰς καταβολὴν διὰ βραβεῖα ποσοῦ μείζονος τῶν πεντακοσίων μὲν χιλιάδων δραχμῶν, ἀν βραβεύσῃ πρὸς τριάκοντα λεπτὰ τὴν ὀκάδαν. Τὴν θυσίαν τούτην δύνανται δικαίως καὶ δραχμές γὰρ ὑποστῆ τὸ δημόσιον πρὸς μετριασμὸν τῆς σταφίδικῆς ύρισεως, ἀφοῦ ἐξ οὐτῆς τῆς σταφίδος εἰσπράττει ἐφέτος (45 0) πλειότερον τῆς πέρισυ ἔνεκα τῆς εἰς χρυσὸν καταβολῆς τοῦ ἐγγείου φόρου, θὰ εἰσπράξῃ δὲ ἐφέτος ἐξ αὐτοῦ δραχμὰς δύο ἔχατομ πλέον ἡ δύον εἰσέπραξε τὸ προλαβόν ἔτος. 'Ἐξ αὐτῶν λοιπὸν τῶν δύο ἔχατομ. ὀφείλει τὸ δημόσιον νὰ δαπανήῃ ὑπὲρ τῆς καταβαλούσης αὐτὰ σταφίδος, τὰς πεντακοσίας ἡ ἐπτακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας δραχμῶν. 'Ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατὰ δύο ἔχατομ. δραχ. αὐτῆς ιν τοῦ ἐγγείου φόρου, ὀφείλομεν νὰ υπομνήσωμεν τῇ Σεβ. Κυβερνήσει, ὅτι υποδόλων τὸ οἰκεῖον νομοσχέδιον ὁ τότε 'Υπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐδεβαίωσε τὴν Βουλὴν ὅτι δὲν θὰ ἐπήρχετο προσήκη εἰς τὰ βάρη τοῦ φορολογουμένου, διότι διὰ τῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως, θήθελεν ἐπὶ τοσοῦτον ύποτιμηθῆ ὁ χρυσὸς ὥστε ὁ φόρος δὲν θὰ υπερέβαινε τὰ διὰ τοῦ ίδίου νομοσχεδίου κατάργηθέντα δύο δεκατημόρια. 'Η Βουλὴ ψηφίζουσα τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐποχόπει νὰ ἐπιβάλῃ τῇ σταφίδι ἐγγείον φόρον κατὰ 45 0 πλεύτερον, τοῦ τίτε ύφισταμένου: ἐπομένως οἱ σταφιδοκτήμονες δικαιούνται ν' ἀξιώσωσι τὴν ὑπὸ τὸν τύπον βραβείων πρὸς τοὺς ἐξαγωγεῖς οἰνοπνεύματος ἐπιειροφήν μέρους; τοῦ προσθέτου αὐτοῦ φόρου. 'Ως πρὸς δὲ τὸν διὰ νόμου κανονισμὸν τῆς ἐξαχτέας ποσότητος, εἶναι ἀνεπίδεκτον ἀμφιεβητήσεως ὅτι κύριος καὶ ίσως μόνος λογος τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς σταφίδος εἶναι ἡ ἀνισορροπία μεταξὺ τῆς παραγομένης ποσότητος καὶ τῆς ἀναγκαιούσης τῆς καταναλώσει. 'Η Κορινθιακὴ σταφίς, ὡς γνωστὸν, ἀπολαύει φυσικοῦ μονοπωλίου διότι ἐν παράγεται ἀλλαχοῦ, εἰσῆλθε δὲ ἀπὸ χρόνου μαχροῦ εἰς τὰς ἔξεις ὠρισμένων λαῶν, οἵτινες ἀνέτως τὴν πληρώνουσιν εἰς τιμὰς ἴκανοποιούσας τὴν παραγωγὴν, ὕσκις δὲν προσφέρεται αὐτοῖς ἐν ποσότητι πλεοναζούσῃ. 'Ενεκα τοῦ ἐκ τῆς

Γαλλίας ἀποκλεισμοῦ της, καὶ τῆς πλουσιώτερας παρά ποτε παραγωγῆς αὐτῆς, ἡτις βεβαίως θὰ ἔξυκολουθήσῃ ὡς ἐκ τῆς ἀρξαμένης ἥδη καρποφορίας μεγάλων ἐκτάσεων νέων φυτειῶν, ἡ σταφίς ἐφέτος προσφέρεται ἐν πιοστήτῃ πλειοναρίου ση, τὸ πλεόνασμα δὲ αὐτὸς συναγωνιζόμενον πρὸς τὸ ἀναγκαιοῦν τῇ καταναλώσει ποσόν, ἔξηφάνισε σχεδὸν τοῦ ὅλου τὴν ἀξίαν, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐπωλήθη σταφὶς μη ἐκκαθαρίσασα οὔτε τὰς μετὰ τὴν φόρτωσιν αὐτῆς κατασληθείσας δαπάνας τις ἔξαγωγέως, ἀπολεσθείστης ὀλοκλήρου τῆς ἀξίας τοῦ καρποῦ, τῶν ἐν Ἑλλάδι φόρων, καὶ τὸν πρὸς ἔξαγωγήν ἀναγκαίων δαπανῶν. Ἐὰν ἀντὶ 400 ἑκατομμυρίων παρήγοντα φέτος μόνον 250, οσα δηλαδὴ περίπου γρειάζεται ἡ κατανάλωσις, θελον εἰσαχθῆ εἰς τὴν γώραν ἔβδομην ἕκατοντα τούλαγχιστον ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐπὶ μέσω ὅρα τιμῆς δραχμῶν 280, σὺν τοῖς μέχρις ἀτμοπλοίου ἔξόδοις, ἡ δὲ τιμὴ αὗτη ἥτο ἡ συνήθης κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διότι παρήγυρταν 400 ἑκατομμυρία, σὺν θῷ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν χώραν πλέον τῶν 30 ἑκατομ. καθόσον μεθ' ὅλην τὴν εὐτέλειαν τῆς τιμῆς πλέον τῶν 300 εκατομ. σαφιδοκαρποῦ δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἔξαγάγωμεν, ὁ δὲ μέτος ὄρος τῆς τιμῆς τῶν ἔξαγγησομένων δὲν θῷ ὑπερβῆ τὰς 100 δραχμὰς τὸ γιλιόλιτρον. Ἰνα κατασταθῆ τοῖς πᾶσιν ἀπτὴ καὶ καταληπτὴ ἡ ὀλεθρία τοῦ πλεονάσματος τούτου ἐπήρεια, ὑποδεικνύομεν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ὑπὲ τον τύπον ὃν ἀντιλαμβάνεται αὐτῶν ὁ παραγωγός. Διθέντος ὅτι κτηματίας τις παρήγαγε 40,000 λίτρας καὶ ἔξι αὐτῶν ἐπώλησε τὰς 30 εἰς τὸν μέσον ὄρον τῆς τιμῆς τῶν 100 δραχμῶν, ἔλαβεν ὡς τίμην δραχμὰς τρισγιλίας. Ἐκ τούτων ἐπλήρωσεν ἔξοδα συγκομιδῆς τῶν τεσσαράκοντα γιλιάδων δραχμὰς χιλίας, διὰ δοχεῖα, διασκευὴν καὶ φόρους τῶν τριάκοντα γιλιάδων πρὸς πεντήκοντα, δραχμὰς χιλίας πεντακοσίας, ὥστε τῷ ἀπέμειναν δραχμαὶ πεντακόσιαι διὰ τὰς δαπάνας τῆς καλλιεργείας τοῦ κτηματός του, καὶ δέκα χιλιάδες λίτραι εσφίδος δι' ἄς δὲν εὑρίσκει κατανάλωτήν. Ἐὰν ἀντιτῶν 40, παρῆγε μόνον 25, θῷ τὰς ἐπώλει πρὸς 280 δραχμὰς καὶ θῷ εἰσέπραττε δραχμὰς ἐπτὰ γιλιάδας, ἀφαιρουμένων δὲ τῶν τῆς συγκομιδῆς δαπανῶν καὶ τῶν τῆς ἔξαγωγῆς ἔξδων ἐκ δραχ. 1875 θῷ τῷ ἀπέμενον καθαραὶ δραχμαὶ 5,125 δι' ἔξοδα καλλιεργείας καὶ τόκον τοῦ σταθεροῦ κεφαλαίου. Αὐτὰ εἰσὶ γεγονότα προσπεσόντα εἰς τὴν ἀντίληψιν πάντων σχεδὸν τῶν κτηματῶν, καὶ ἀνεπίσχετα ἀμφισβήτησεως, καθιστῶσι δὲ προφανεσταττὸν καὶ ἀπαραίτητον τὴν ἀνάγκην τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ πλεονάσματος ἀπὸ τοῦ συναγωνισμοῦ πρὸς τὸ ὑπόλοιπον τῆς παραγωγῆς, ἀστις — συναγωνισμός — καταστρέψει τοῦ ὅλου τὴν αξίαν. Ἀν τὴν σταφίδα παρῆγον δέκα, ἔκατὸν, ἡ γίλιοι κτηματίαι, δὲν θῷ εἰσταχῶν περὶ

ημετέρου προϊόντος
Περὶ διαθέσεως τοῦ πλεονάσματος ὅπερ θὰ εὑρίσκηται εἰς χεῖ-
ρας τῶν ὄργάνων τῆς Κυβερνήσεως, ἔχομεν καὶ ἡμεῖς καὶ πάν-
τες οἱ μελετήσαντες τὸ ζήτημα ἐσχηματισμένην γνώμην, ἡ ὑπο-
βολὴ ὅμως αὐτῇ; διὰ τοὺς παρόντος ὑποψήματος, διαφεύγει
τὴ, ἐντολὴν μας, ἥτις περιορίζεται εἰς τὴν ὑποτιθέειν τῶν ψη-
φισμάτων τοῦ συλλαλητηρίου τῆς 24 πρέχοντος μηνός.

Πάτραι 24 Οκτωβρίου 1893.

Ἐπιτύοπη.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

